

Storsandin virkistyskäyttösuunnitelma, Uusikaarlepyy

Asia	Storsandin virkistyskäyttösuunnitelman hyväksyminen, Uusikaarlepyy
Vireilletulo	2.7.2025
Hakija	Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Ympäristö ja luonnonvarat vastuualue PL 262 65101 VAASA
Suunnitelma	Storsand sijaitsee Monäsin kylässä, Uudessakaarlepyyssä, ja kuuluu Natura 2000 -verkostoon (Uudenkaarlepyyn saaristo). Alueella on arvokkaita luontotyyppejä, kuten hiekkarantoja ja dyynialueita, sekä suosittu uimaranta ja retkeilyreitit. Suunnitelman tavoitteena on sovittaa yhteen luonnonsuojelu ja virkistyskäyttö.

Nykytila ja haasteet

Alueella on voimakas käyttöpaine erityisesti kesäisin. Luonnon kuluminen, kuten dyynien eroosio, roskaantuminen ja häiriöt linnustolle ovat merkittäviä ongelmia.

Alueen palvelurakenteet, kuten pitkospuut, opasteet, wc:t ja nuotiopaikat ovat osin vanhentuneita. Lisäksi parkkipaikkojen riittämättömyys ja ohjeistuksen puutteet aiheuttavat ongelmia.

Suunnitelman päätavoitteet

Suunnitelman tavoitteena on turvata Natura-alueen luonnonarvot, mutta samalla kehittää palvelurakenteita ja opastusta. Suunnitelman mukaisilla toimenpiteillä voidaan vähentää virkistyskäytön haittoja (roskaantuminen, kuluminen) niin luonnonarvoille, kuin alueen viihtyisyyteen. Suunnitelma myös selkeyttää vastuita ja alueen huoltojärjestelyjä.

Keskeiset suositukset ja toimenpiteet

Palvelualue ja ranta

- Aitojen ja pitkosten uusiminen alueelle, joilla estetään moottoriajoneuvojen pääsy dyynialueelle sekä ohjataan kulkua ja vähennetään dyynien kulumista (toteutettu 2023–2024).

- Nuotio- ja levähdysalueiden keskittäminen yhteen paikkaan ja myöhemmin grillikodan rakentaminen. Toimenpiteillä vähennetään paloriskiä ja parannetaan paloturvallisuutta.
- Uudet palvelurakennukset (WC:t, pukuhuoneet, polttopuuvajat) keskitetään suurelle paikoitusalueelle.
- Roska- ja lajittelupisteiden uudelleenjärjestely ja suuremmat keräysastiat.
- Paikoitusalueiden ohjaus ja opasteet.

Retkeilyreitit

- Reitistöä supistetaan ja ohjataan pois herkiltä alueilta (mm. dyynit ja lintujen pesimäalueet).
- Pitkospuut ja kulunohjaus kosteille ja kulumiselle herkille alueille (470–920 m).
- Puomit estämään moottoriajoneuvojen pääsy poluille.

Opastus ja viestintä

- Uudet infotaulut palvelualueelle ja reittien alkuun: Luonnonarvot ja säännöt (mm. koirat ja hevoset kielletty rannalla), turvallisuusohjeet, pelastusreitti, yhteystiedot.
- Merkintöjen ja opastuksen selkeytys. Vanhat merkinnät poistetaan.

Alueen suojelumääräykset

Storsandin luonnonsuojelualue koostuu yhdeksästä eri yksityisestä luonnonsuojelualueesta.

- YSA103581
- YSA107275
- YSA107335
- YSA107226
- YSA107276
- YSA107240
- YSA107228
- YSA107229
- YSA107230

Alueiden suojelupäätösten määräykset muodostavat perustan sille, mitä alueella saa tehdä, sekä periaatteet hoitoa ja käyttöä koskevalle

suunnittelulle. Alueilla on samankaltaiset suojelumääräykset, joitakin pieniä eroja lukuun ottamatta.

Kaikilla alueilla on kiellettyä:

- Käyttää maata viljelyyn, ojitukseen tai maa-aineksen ottoon
- Kaivaa tai täyttää maata
- Rakentaa rakennuksia tai rakennelmia tai tehdä teitä
- Hakkuut tai puuttuminen metsän luonnolliseen kehitykseen
- Tappaa, pyydystää tai häiritä selkärangaisia eläimiä tai tuhota niiden pesiä sekä pyydystää tai häiritä selkärangattomia eläimiä
- Liikkua moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla (sähköpyörät ja vastaavat sähköiset kulkuvälineet eivät ole moottoriajoneuvoja, joten kiello ei koske niitä)
- Ryhtyä muihin toimenpiteisiin, jotka voivat muuttaa alueen luonnetta tai haitallisesti vaikuttaa luonnonkasvillisuuteen, eläimistöön tai maisemakuvaan

Kaikilla alueilla on sallittua:

- Metsästää ja kalastaa voimassa olevan metsästys- ja kalastuslainsäädännön mukaisesti
- Poimia sieniä ja kypsiä marjoja
- Rakentaa keinotekoisia pesiä petolinnuille maanomistajan suostumuksella
- Toteuttaa pelastuspalvelun ja öljyntorjunnan edellyttämiä toimenpiteitä
- Suorittaa maanmittaus- ja kartoitustöitä
- Toteuttaa välttämättömiä toimenpiteitä alueen luonnonmukaistamiseksi ympäristökeskuksen (nykyisin ELY-keskuksen) hyväksymän suunnitelman mukaisesti

Erikseen päätöksissä todetaan, että luonnonsuojelualueille laaditaan yhteistyössä maanomistajan kanssa tarvittaessa hoito- ja käyttösuunnitelma, joka hyväksytään ympäristökeskuksessa (nykyisin ELY-keskus).

Asian käsittely

Virkistyskäyttösuunnitelmasta on kuultu alueen maanomistajia ja saadut mielipiteet ja kommentit on huomioitu suunnitelman laadinnassa. Vaellusreittien osalta on haettu maanomistajien suostumus toimenpiteille. Täten ELY-keskus katsoo, että maanomistajien

kuuleminen virkistyskäyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä on hallintolain 34 § 2 mom. mukaisesti ilmeisen tarpeetonta.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus hyväksyy Storsandin virkistyskäyttösuunnitelman mukaiset toimenpiteet ja myöntää luvan poiketa perusteluissa tarkemmin mainittujen luonnonsuojelualueiden rauhoitussäännöistä.

Lupa on voimassa seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2030 saakka, johon mennessä suunnitelman mukaiset toimenpiteet tulee toteuttaa.
2. Hakijalla tulee olla voimassa muut toiminnan mahdollisesti edellyttämät luvat.
3. Raportti luvan käytöstä tulee toimittaa Lupa- ja valvontavirastoon toimenpiteiden valmistuttua, kuitenkin viimeistään 31.3.2031.
4. Tämä päätös tai sen kopio on pidettävä mukana luvan mukaisten toimenpiteitä toteutettaessa ja esitettävä vaadittaessa.
5. ELY-keskus (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) voi peruuttaa osittain tai kokonaan tämän luvan, mikäli luvan käytössä ilmenee väärinkäytöksiä.

Perustelut

Luonnonsuojelulain 54 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Kaikilla alueella sijaitsevilla yksityisillä luonnonsuojelualueilla on kiellettyä mm. kaivaa tai täyttää maata, rakentaa rakennuksia tai rakennelmia tai tehdä teitä, puuttua metsän luonnolliseen kehitykseen, sekä ryhtyä muihin toimenpiteisiin, jotka voivat muuttaa alueen luonnetta tai haitallisesti vaikuttaa luonnonkasvillisuuteen, eläimistöön tai maisemakuvaan. Suunnitelmassa ei kuitenkaan esitetä toimenpiteitä kaikille yksityisille suojelualueille.

Luonnonsuojelualueelle YSA103581 esitetään uusittavaksi / rakennettavaksi nuotio- ja levähdysalueiden keskittäminen alueelle (tulisija ja grillikota, penkkipöytiä, roska-astioita) sekä uusia

palvelurakennuksia (WC:t, pukuhuoneet). Alueelle uusitaan myös aitoja ja pitkospuita suojaamaan dyynialueita.

Luonnonsuojelualueille YSA107229, YSA107230, YSA107335, YSA107275 ja YSA107276 esitetään rakennettavaksi pitkospuut kosteiden ja kulumiselle herkkien alueiden yli.

Luonnonsuojelualueille YSA107230, YSA107275, YSA107276 esitetään uusittavaksi / rakennettavaksi silta puron yli.

Luonnonsuojelualueelle YSA107335 esitetään rakennettavaksi penkkipöytä.

Luonnonsuojelualueille YSA103581, YSA107230, YSA107276 YSA107335 esitetään uusia infokylttejä ja opasteita

Koska kiinteät rakennelmat ja mahdolliset yksittäisten puiden kaataminen on edellä mainittujen yksityisten luonnonsuojelualueiden rauhoitussäännöissä kiellettyä, vaativat virkistysuunnitelman mukaiset toimenpiteet poikkeamista rauhoitusmääräyksistä.

ELY-keskus katsoo, että virkistyskäyttösuunnitelman mukaiset toimenpiteet eivät vaaranna luonnonsuojelualueiden perustamistarkoitusta, vaan pikemminkin edistävät luonnonsuojelua ohjaamalla ja vähentämällä virkistyksestä aiheutuvia haittoja ja alueen kulutusta.

Suunnitelman mukaiset toimenpiteet eivät todennäköisesti myöskään merkittävästi heikennä Uudenkaarlepyyn Natura 2000 -alueen luonnonarvoja, vaan päinvastoin varmistavat alueen luonnonarvojen säilymistä ja ennallistumista.

Sovelletut lainkohdat ja määräykset

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 54 §

Hallintolaki (434/2003) 34 § 2 mom.

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (2003/13) 19 §
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen työjärjestys 5 §

Luonnonsuojelualueiden rauhoituspäätökset

Tiedoksianto

Päätös annetaan tiedoksi tavallisena tiedoksiantona jakelulistan mukaisesti ja lisäksi yleistiedoksiantona. Yleistiedoksianto julkaistaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen nettisivulla (1.1.2026 lähtien Lupa- ja valvontaviraston nettisivuilla).

Lisätiedot

Toni Etholén
puh. 0295 027 783

sähköposti: toni.etholen@elykeskus.fi
(1.1.2026 lähtien toni.etholen@lvv.fi)

Päätöksen voimaantulo Päätös saa lainvoiman ja astuu voimaan 30 vuorokauden muutoksenhakuajan päätyttyä.

Muutoksenhaku Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on liitteenä.

Asiakirjan hyväksyminen

Tämä päätös on tehty Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen työjärjestyksen 5 § määäämässä järjestyksessä ja hyväksytty sähköisesti viranomaisen järjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Toni Etholén ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Vesa-Pekka Simula. Tieto hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITTEET Valitusosoitus
Storsandin virkistyskäyttösuunnitelma

MAKSU Maksutta. Luonnonsuojelua edistävään tutkimus- tai opetustarkoitukseen taikka ennallistamis-, kunnostus- tai hoitotoimiin myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia. Virkistyskäyttösuunnitelman mukaisten toimenpiteiden voidaan katsoa edistävän myös luonnonsuojelua, sillä tarkoituksena on vähentää virkistyksestä aiheutuvia haittoja ja alueen kulutusta.

Maksuperuste: Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025.

PÄÄTÖS Hakija, sähköinen tiedoksianto

TIEDOKSI Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus
Suomen luonnonsuojelupiirin Pohjanmaan piiri ry
Natur och Miljö r.f.
Pietarsaaren luonto ry
LSY Tapiola -Pohjanmaa ry

Tämä asiakirja EPOELY/3299/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/3299/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Etholén Toni 17.12.2025 12:53

Ratkaisija Simula Vesa-Pekka 17.12.2025 12:56